

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 25.5.2016
COM(2016) 285 final

2016/0149 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2016) 166 final}

{SWD(2016) 167 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Πλαίσιο

Οι καταναλωτές και οι ηλεκτρονικοί έμποροι λιανικής της ΕΕ δεν αξιοποιούν πλήρως τα πλεονεκτήματα της ενιαίας αγοράς. Το 2014, μόνο το 15 % των καταναλωτών πραγματοποίησε διαδικτυακές αγορές από άλλες χώρες της ΕΕ, παρότι το 44 % προέβη σε εγχώριες διαδικτυακές αγορές· πάνω από τα τρία τέταρτα (84 %) των διαδικτυακών πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2014 προήλθαν από τη χώρα στην οποία ήταν εγκατεστημένη η εταιρεία πώλησης.¹ Σύμφωνα με μελέτη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκτιμάται ότι η δυνητική συμβολή της πλήρως λειτουργικής ψηφιακής ενιαίας αγοράς στο ευρωπαϊκό ΑΕΠ θα μπορούσε να είναι της τάξης των 415 δις. EUR². Τα οφέλη από το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο εκτιμάται ότι ανέρχονται στο 0,27 % του ΑΕΠ³. Το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο αποφέρει επίσης άμεσα οφέλη στους πολίτες και στις επιχειρήσεις, καθώς τους παρέχει τη δυνατότητα να απολαμβάνουν ευρύ φάσμα αγαθών και υπηρεσιών και χαμηλότερες τιμές λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού όσον αφορά τις τιμές.

Η μη πραγματοποίηση αγορών ή πωλήσεων σε άλλα κράτη μέλη οφείλεται σε πολλούς λόγους. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης»⁴ προβλέπεται μια σειρά μέτρων για τη βελτίωση της πρόσβασης των καταναλωτών και των επιχειρήσεων σε διαδικτυακά αγαθά και υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ευρώπη. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν τα εξής: αντιμετώπιση των αδικαιολόγητων διακρίσεων γεωγραφικού χαρακτήρα και άλλων μορφών διακρίσεων λόγω τόπου διαμονής ή λόγω ιθαγένειας⁵· περαιτέρω εναρμόνιση των κανόνων όσον αφορά τις συμβάσεις καταναλωτών για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών και την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου· και επανεξέταση του κανονισμού σχετικά με τη συνεργασία για την προστασία των καταναλωτών.

Στην ανακοίνωση της Επιτροπής του 2012 σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο⁶, η βελτίωση της φυσικής παράδοσης των εμπορευμάτων που παραγγέλθηκαν μέσω του Διαδικτύου προσδιορίζεται ως ένα από τα βασικά στοιχεία για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου. Κατά συνέπεια, στον χάρτη πορείας για την παράδοση δεμάτων⁷ του 2013 καθορίζονται οι δράσεις για την επίτευξη τριών δεσμών στόχων: i) αύξηση της διαφάνειας και της ενημέρωσης για όλους τους παράγοντες σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας του ηλεκτρονικού εμπορίου, ii) βελτίωση της διαθεσιμότητας, της ποιότητας και της οικονομικής προσιτότητας των λύσεων παράδοσης και iii) βελτίωση των μηχανισμών διεκπεραίωσης καταγγελιών και έννομης προστασίας των καταναλωτών. Έχουν σημειωθεί ορισμένες βελτιώσεις σχετικά με i) την ποιότητα των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβουλίας διαλειτουργικότητας

¹ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 413.

² Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, *Mapping the cost of Non-Europe*, (Χαρτογράφηση του κόστους της «μη Ευρώπης»), 2014-19 (2015).

³ SWD(2015) 100 final.

⁴ COM(2015) 192 final.

⁵ http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/docs/dsm-communication_en.pdf

⁶ Το 83,5 % των καταναλωτών που απάντησαν στη διαβούλευση που διοργάνωσε η Επιτροπή για τις διακρίσεις γεωγραφικού χαρακτήρα θεωρεί αδικαιολόγητη την εισαγωγή διακρίσεων γεωγραφικού χαρακτήρα όταν η διασυνοριακή παράδοση είναι εύκολα προσβάσιμη και ο πελάτης είναι διατεθειμένος να αναλάβει τα επιπλέον έξοδα αποστολής (<https://ec.europa.eu/digital-agenda>).

⁷ COM(2011) 942 τελικό.

⁷ COM(2013) 886 final.

των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας και της τέταρτης αίτησης τυποποίησης προς τη CEN/TC331⁸ και ii) την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές με την ανάπτυξη ευρωπαϊκών σημάτων αξιοπιστίας για τις διαδικτυακές αγορές⁹. Ωστόσο, κρίνεται αναγκαία η λήψη συμπληρωματικών μέτρων όσον αφορά τη διαφάνεια των τιμών και τη βελτίωση της κανονιστικής εποπτείας, δεδομένου ότι οι τιμές για ορισμένες διασυνοριακές υπηρεσίες εξακολουθούν να είναι υψηλές και δεν διαθέτουν όλες οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές την ικανότητα να συλλέγουν τα δεδομένα που απαιτούνται για την παρακολούθηση της εξέλιξης των αγορών παράδοσης δεμάτων¹⁰ λόγω αποκλίσεων ως προς τις αρμοδιότητές τους και τον ορισμό των υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων. Κατά τη θέσπιση του ισχύοντος ευρωπαϊκού κανονιστικού πλαισίου για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες, δηλαδή της οδηγίας 97/67/EK, είχε δοθεί έμφαση κυρίως στις υπηρεσίες επιστολικού ταχυδρομείου, και η πλειονότητα των υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της καθολικής υπηρεσίας¹¹, ενώ σήμερα οι επιστολές αντιπροσωπεύουν ποσοστό κάτω του 50 % των εσόδων του ευρωπαϊκού ταχυδρομικού τομέα¹².

Καταναλωτές και μικρές επιχειρήσεις αναφέρουν ότι τα προβλήματα σχετικά με την παράδοση δεμάτων, ιδίως όσον αφορά τις υψηλές τιμές, τους αποτρέπουν από το να πραγματοποιούν περισσότερες πωλήσεις σε ή αγορές από άλλα κράτη μέλη¹³. Από έρευνες προκύπτει ότι οι χρεώσεις για διασυνοριακές υπηρεσίες που επιβάλλουν στο κοινό οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας είναι συχνά τριπλάσιες έως πενταπλάσιες των χρεώσεων για τις αντίστοιχες υπηρεσίες εσωτερικού¹⁴ και ότι οι αποκλίσεις αυτές δεν μπορούν να δικαιολογηθούν από το κόστος εργασίας ή άλλες δαπάνες στη χώρα προορισμού. Οι τιμές από φαινομενικά παρεμφερή κράτη μέλη προέλευσης για συγκρίσιμες αποστάσεις παρουσιάζουν ορισμένες φορές σημαντικές αποκλίσεις, οι οποίες δεν δικαιολογούνται από προφανείς παράγοντες κόστους.

Η ύπαρξη υψηλών τιμών για τη διασυνοριακή παράδοση δεμάτων οφείλεται σε πολλούς λόγους. Πρώτον, η αγορά διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων χαρακτηρίζεται από σχετικά υψηλούς φραγμούς όσον αφορά την είσοδο στην αγορά (π.χ. μη ανακτήσιμες δαπάνες). Οι φραγμοί αυτοί μπορεί να περιορίζουν τη γεωγραφικά ευρεία ανταγωνιστική είσοδο στην

⁸ Η αίτηση τυποποίησης προβλέπεται στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης για την ευρωπαϊκή τυποποίηση για το 2015 (COM(2014) 500 final της 30.7.2014), το οποίο βρίσκεται επί του παρόντος στο στάδιο της έγκρισης.

⁹ Βλέπε <http://www.emota.eu/#!/publications/c1351> και <http://www.ecommerce-europe.eu/trustmark>

¹⁰ BEREC-ERGP, «Price Transparency and regulatory oversight of cross-border parcels delivery, taking into account possible regulatory insights from the electronic communications sector» (Διαφάνεια των τιμών και κανονιστική εποπτεία της διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων, λαμβανομένων υπόψη πιθανών στοιχείων κανονιστικού χαρακτήρα από τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών), 2015.

¹¹ Επίσης, σε αντίθεση με τις υπηρεσίες επιστολικού ταχυδρομείου, οι υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων δεν υπάγονταν κατά παράδοση σε προστατευόμενο τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

¹² Μέχρι και το 2007, οι υπηρεσίες επιστολικού ταχυδρομείου εξακολουθούσαν να αντιπροσωπεύουν ποσοστό άνω του 50 % (52 %) των εσόδων του ευρωπαϊκού ταχυδρομικού τομέα. Έως το 2011, το τμήμα αποστολής δεμάτων και ταχυμεταφορών αντιπροσώπευε ήδη ποσοστό άνω του 50 % (52 %). WIK, «Main developments in the postal sector» (Οι κυριότερες εξελίξεις στον ταχυδρομικό τομέα), 2013.

¹³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Consumer survey identifying the main cross-border obstacles to the DSM and where they matter most» (Ερευνα καταναλωτών για τον εντοπισμό των κυριότερων διασυνοριακών φραγμών στην ψηφιακή ενιαία αγορά και των σημείων όπου η επίπτωσή τους είναι μεγαλύτερη), 2015. Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 398 του Οκτωβρίου 2013, σύμφωνα με το οποίο οι καταναλωτές σε ποσοστό σχεδόν 40 % αναφέρουν ότι τα προβλήματα παράδοσης τους αποτρέπουν από το να πραγματοποιούν διαδικτυακές αγορές.

¹⁴ Πανεπιστήμιο St Louis (2015) «Econometric study on cross-border prices» (Οικονομετρική μελέτη των διασυνοριακών χρεώσεων).

αγορά, δεδομένου ότι οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να καλύπτουν υψηλές πάγιες δαπάνες κατά την ανάπτυξη μεγάλων δικτύων παράδοσης (και τακτικών ή μόνιμων υπηρεσιών). Ο ανταγωνισμός, όταν υπάρχει, επικεντρώνεται σε αποστολές μεγάλων όγκων, όπως οι μεγαλύτεροι ηλεκτρονικοί έμποροι λιανικής, οι οποίοι είναι σε θέση να διαπραγματεύονται τις τιμές με τις επιχειρήσεις υπηρεσιών παράδοσης βάσει μεμονωμένων εκπτώσεων. Οι μικρότεροι έμποροι λιανικής και οι ιδιώτες καταναλωτές (οι οποίοι συχνά δεν αποστέλλουν επαρκείς όγκους που να τους παρέχουν τη δυνατότητα να διαπραγματεύονται μεμονωμένες εκπτώσεις¹⁵) καταβάλλουν σημαντικά υψηλότερες τιμές¹⁶ για τη διασυνοριακή παράδοση δεμάτων και εξυπηρετούνται από μικρότερο αριθμό επιχειρήσεων υπηρεσιών παράδοσης, ιδίως σε απομακρυσμένες περιοχές¹⁷, στις οποίες μάλιστα είναι πιθανό μόνον ο φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας να παρέχει υπηρεσίες παράδοσης χωρίς πρόσθετες χρεώσεις¹⁸.

Δεύτερον, η αναποτελεσματική, μη συνεκτική ή ανύπαρκτη κανονιστική εποπτεία δημιουργεί εμπόδια στην ενιαία αγορά. Τα αποκλίνοντα εθνικά νομικά πλαίσια και οι διαφορές όσον αφορά τον τρόπο εφαρμογής της οδηγίας 97/67/EK από τα κράτη μέλη είχε ως συνέπεια πολλές εθνικές ρυθμιστικές αρχές να έχουν περιορισμένη εντολή παρακολούθησης της αγοράς διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων, με αποτέλεσμα να μην διαθέτουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για τον εντοπισμό πιθανών αδυναμιών της αγοράς ή κανονιστικών προβλημάτων. Ο κατακερματισμός του ταχυδρομικού κανονιστικού τοπίου δημιουργεί επίσης σύνθετα ζητήματα για τους φορείς παροχής υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων.

Τρίτον, διαπιστώνεται σταθερή έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με την αγορά παράδοσης δεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των διαθέσιμων υπηρεσιών παράδοσης, φορέων παροχής υπηρεσιών και τιμών. Πολλές επιχειρήσεις και πολλοί πολίτες γνωρίζουν μόνον λίγους από τους φορείς εκμετάλλευσης στους οποίους μπορούν να απευθύνονται και συχνά καταλήγουν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας. Το στοιχείο αυτό καθιστά δυσχερέστερη για τους νέους φορείς εκμετάλλευσης την απόκτηση μεριδίου στην αγορά και μειώνει τις ανταγωνιστικές πιέσεις στους υφιστάμενους φορείς εκμετάλλευσης, με αποτέλεσμα να παρέχονται λιγότερα κίνητρα για τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών και να αυξάνονται οι τιμές. Για την αντιμετώπιση αυτού του ελλείμματος πληροφόρησης, η Επιτροπή χρησιμοποιεί τους χρηματοδοτικούς πόρους του προγράμματος COSME¹⁹ για να

¹⁵ Ποσοστό άνω του 50 % των εμπορών λιανικής που συμμετείχαν το 2015 στη δημόσια διαβούλευση της Επιτροπής σχετικά με τη διασυνοριακή παράδοση δεμάτων, και οι οποίοι ήταν στην πλειονότητά τους ΜΜΕ, δήλωσαν ότι δεν λαμβάνουν εκπτώσεις.

¹⁶ Μελέτη του πανεπιστημίου St Louis κατέδειξε ότι οι χρεώσεις για διασυνοριακές υπηρεσίες που επιβάλλουν στο κοινό οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας είναι συχνά τριπλάσιες έως πενταπλάσιες των χρεώσεων για τις αντίστοιχες υπηρεσίες εσωτερικού. Παρότι ενδέχεται ορισμένες φορές να παρέχονται επίσης εκπτώσεις στις τιμές αυτές, εάν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, οι τιμές εξακολουθούν να είναι συγκριτικά υψηλότερες από αυτές των τιμολογίων που αποτελούν αντικείμενο μεμονωμένης διαπραγμάτευσης.

¹⁷ Η μελέτη με τίτλο «Διακοινοτική διασυνοριακή παράδοση δεμάτων» της FTI (2011) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αγορά παράδοσης δεμάτων είναι δύο ταχυτήτων, ιδίως σε περιοχές χαμηλής πληθυσμιακής πυκνότητας, όπου οι μικροί και μη τακτικοί αποστολείς συχνά δεν έχουν άλλη εναλλακτική λύση πέραν των εθνικών ταχυδρομικών φορέων εκμετάλλευσης και καταβάλλουν υψηλότερες τιμές, ενώ η αγορά για τους μεγάλους αποστολείς διαπιστώθηκε ότι είναι ανταγωνιστική.

¹⁸ Για παράδειγμα, η DHL χρεώνει 20,00 EUR (ή 0,30 EUR/kg εάν πρόκειται για μεγαλύτερα δέματα) για παράδοση ή συλλογή δεμάτων σε απομακρυσμένες περιοχές της Φινλανδίας. Η UPS χρεώνει κατά 30 % υψηλότερα τέλη για την αποστολή δεμάτων από το Άμστερνταμ στο Den Burg (νήσος Texel) από ό,τι για την αποστολή δεμάτων από το Ρότερνταμ στο Άμστερνταμ. Οι περισσότεροι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας εφαρμόζουν ενιαία τιμολόγηση, δηλαδή την ίδια τιμή, σε ολόκληρη την εθνική επικράτεια.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/growth/smes/cosme/>

στηρίζει τη δημιουργία μιας πλατφόρμας ενημέρωσης σχετικά με τις υπηρεσίες παράδοσης. Η εν λόγω πλατφόρμα θα παρέχει στους ηλεκτρονικούς εμπόρους λιανικής τη δυνατότητα να ενημερώνονται καλύτερα για τις πιθανές εναλλακτικές λύσεις παράδοσης και να προβαίνουν σε καλύτερες επιλογές. Αναμένεται επίσης ότι η πλατφόρμα θα αναπτύξει σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα ένα μέσο το οποίο θα επιτρέπει στους μικρότερους αποστολείς να πραγματοποιούν ενοποιημένες αποστολές, αποκτώντας ενδεχομένως με τον τρόπο αυτό τη δυνατότητα να διαπραγματεύονται χαμηλότερες τιμές. Ο ειδικός προς τον σκοπό αυτό ιστότοπος της Επιτροπής, ο οποίος πρέπει να δημιουργηθεί βάσει των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, θα περιλαμβάνει ειδικό σύνδεσμο προς τη συγκεκριμένη πλατφόρμα.

Τέλος, ορισμένοι ηλεκτρονικοί έμποροι λιανικής χρεώνουν τους πελάτες τους υψηλότερα έξοδα αποστολής από τα έξοδα που καταβάλλουν οι ίδιοι²⁰. Φαίνεται ότι οι σχετικές προσαυξήσεις είναι υψηλότερες στις περιπτώσεις αποστολών σε άλλες χώρες ή σε απομακρυσμένες ή περιφερειακές περιοχές στο εσωτερικό μιας χώρας, για παράδειγμα σε νησιά. Παρά το γεγονός ότι ορισμένες επιχειρήσεις υπηρεσιών παράδοσης επιβάλλουν πράγματι υψηλότερες χρεώσεις για αποστολές σε περισσότερο απομακρυσμένες περιοχές, η πρακτική αυτή δεν εφαρμόζεται από όλες τις εν λόγω επιχειρήσεις. Απεναντίας, οι περισσότεροι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας εφαρμόζουν ενιαία τιμολόγηση σε ολόκληρη την εθνική τους επικράτεια²¹.

1.2. Στόχοι

Ο γενικός στόχος του παρόντος κανονισμού συνίσταται στην αντιμετώπιση ειδικών ζητημάτων σχετικά με τις υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων· είναι, συνεπώς, συμπληρωματικός των δραστηριοτήτων ρύθμισης και τυποποίησης που αφορούν τον κλάδο και περιγράφονται συνοπτικά ανωτέρω. Επίσης, βασίζεται στους κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων που προβλέπονται στην οδηγία 97/67/EK²², όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2002/39/EK²³ και την οδηγία 2008/6/EK²⁴ (εφεξής «οδηγία 97/67/EK»), τους οποίους και συμπληρώνει.

Η παρούσα πρόταση έχει δύο ειδικούς στόχους:

- 1) την αποδοτικότερη λειτουργία των αγορών μέσω α) της αποτελεσματικότερης και συνεκτικότερης κανονιστικής εποπτείας των αγορών παράδοσης δεμάτων και β) της ενθάρρυνσης του ανταγωνισμού· και
- 2) την αύξηση της διαφάνειας των τιμολογίων με σκοπό α) τη μείωση των αδικαιολόγητων διαφορών τιμολόγησης και β) τη μείωση των τιμών που καταβάλλουν οι ιδιώτες και οι μικρές επιχειρήσεις, ιδίως σε απομακρυσμένες περιοχές.

²⁰ Βλέπε, για παράδειγμα, Copenhagen Economics, «Principles of e-commerce delivery prices» (Αρχές που διέπουν τις τιμές παράδοσης δεμάτων ηλεκτρονικού εμπορίου), 2016.

²¹ Στις εξαιρέσεις περιλαμβάνονται οι ταχυδρομικοί φορείς εκμετάλλευσης La Poste (Γαλλία), που εφαρμόζει τιμολόγηση «*oultre mer*», και Correos (Ισπανία), που εφαρμόζει την ίδια τιμολόγηση για την Ιβηρική Χερσόνησο και τις Βαλεαρίδες Νήσους και χωριστή τιμολόγηση για τις Κανάριες Νήσους, τη Θέουτα, τη Μελίγια και την Ανδόρα.

²² Οδηγία 97/67/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (ΕΕ L 15 της 21.1.1998, σ. 14 - 25).

²³ Οδηγία 2002/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 2002, για την τροποποίηση της οδηγίας 97/67/EK όσον αφορά το περαιτέρω άνοιγμα των κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών στον ανταγωνισμό (ΕΕ L 176 της 5.7.2002, σ. 21-25).

²⁴ Οδηγία 2008/6/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2008, για την τροποποίηση της οδηγίας 97/67/EK σχετικά με την πλήρη υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 52 της 27.2.2008, σ. 3-20).

Οι ειδικοί αυτοί στόχοι υποστηρίζουν τους ευρύτερους στόχους της ψηφιακής ενιαίας αγοράς σχετικά με την ενίσχυση του διασυνοριακού ηλεκτρονικού εμπορίου και της ψηφιακής ένταξης.

1.3. Πολιτικό πλαίσιο

Η βελτίωση της διαδικτυακής πρόσβασης σε ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες αποτελεί έναν από τους τρεις πυλώνες της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά, μία από τις δέκα προτεραιότητες που έχει θέσει η Επιτροπή Juncker. Στη στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά, η Επιτροπή δεσμεύθηκε να δρομολογήσει κατά το πρώτο εξάμηνο του 2016 μέτρα για τη βελτίωση της διαφάνειας των τιμών και της κανονιστικής εποπτείας της διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων.

Κατά τη συνεδρίασή του στις 25-26 Ιουνίου 2015, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστήριξε τη στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά και επιβεβαίωσε ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την προώθηση της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ.

Οι υπουργοί Τηλεπικοινωνιών συζήτησαν τη στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά στο πλαίσιο συνεδρίασης του Συμβουλίου Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας που πραγματοποιήθηκε στις 11-12 Ιουνίου 2015. Εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τους στόχους της και επανέλαβαν τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η ψηφιοποιημένη οικονομία για την προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της ανάπτυξης, καθώς και για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ. Επισημάνθηκε επίσης η ανάγκη να αυξηθεί η διαφάνεια της τιμολόγησης της παράδοσης δεμάτων σε ολόκληρη την ΕΕ.

Στο ψήφισμά του σχετικά με την «πορεία προς μια νομοθετική πράξη για την ψηφιακή ενιαία αγορά»²⁵, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τόνισε ότι οι προσβάσιμες, οικονομικά προσιτές, αποδοτικές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων συνιστούν απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη του διασυνοριακού ηλεκτρονικού εμπορίου. Υποστήριξε επίσης τα μέτρα για τη βελτίωση της διαφάνειας των τιμών και της κανονιστικής εποπτείας τα οποία θα πρέπει να έχουν ως στόχο την ομαλή λειτουργία των αγορών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

2.1. Απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών

Κατά την περίοδο μεταξύ Μαΐου και Αυγούστου του 2015, η Επιτροπή διεξήγαγε δημόσια διαβούλευση σχετικά με τη διασυνοριακή παράδοση δεμάτων και έλαβε 361 απαντήσεις. Τα κυριότερα προβλήματα σχετικά με την παράδοση που ανέφεραν οι καταναλωτές ήταν η αβεβαιότητα ή η έλλειψη επιλογής όσον αφορά την ημερομηνία και τον χρόνο παράδοσης, και κατόπιν οι τιμές. Για περισσότερους από τα δύο τρίτα των καταναλωτών που είχαν εξετάσει το ενδεχόμενο διαδικτυακής αγοράς αλλά στη συνέχεια το απέρριψαν λόγω προβληματισμών σχετικών με την παράδοση, αιτία της απόρριψης ήταν το υψηλό κόστος αποστολής. Οι μικρότερες εταιρείες ήταν ιδιαίτερος δυσαρεστημένες με τις τιμές των υπηρεσιών παράδοσης. Οι εθνικοί ταχυδρομικοί φορείς εκμετάλλευσης έκριναν ότι η διαλειτουργικότητα του συστήματος αποτελεί το βασικότερο χαρακτηριστικό το οποίο θα μπορούσε να βελτιώσει τις υπηρεσίες παράδοσης, ενώ πολλές άλλες επιχειρήσεις υπηρεσιών παράδοσης δήλωσαν ότι η αύξηση του ανταγωνισμού θα συμβάλει στην επίτευξη προόδου²⁶.

²⁵ 2015/2147 (INI).

²⁶ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαβούλευση παρέχονται στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8169&lang=el

Οι απαντήσεις που δόθηκαν στο πλαίσιο της διαβούλευσης επιβεβαίωσαν μια σειρά διαπιστώσεων που είχαν προκύψει από έρευνες²⁷.

Σε σεμινάριο υπό μορφή εργαστηρίου που διοργανώθηκε για να σηματοδοτήσει την παρέλευση 18 μηνών από τη δημοσίευση του χάρτη πορείας του 2013 για την παράδοση δεμάτων, οι ηλεκτρονικοί έμποροι λιανικής ανέφεραν ότι, μολονότι είχαν την αίσθηση ότι οι προσφερόμενες υπηρεσίες παράδοσης είχαν βελτιωθεί, χρειάζονταν ακόμη περισσότερες προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση. Ιδιαίτερες ανησυχίες διατυπώθηκαν για τις υψηλές τιμές των διασυνοριακών παραδόσεων και επιστροφών, καθώς και για το χαμηλό επίπεδο διαλειτουργικότητας και την έλλειψη ευκολίας στη χρήση (και την εναλλαγή μεταξύ) διαφορετικών επιχειρήσεων υπηρεσιών παράδοσης. Κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής για την ταχυδρομική οδηγία που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2015, αναφέρθηκαν οι διάφορες προσεγγίσεις που εφαρμόζουν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σχετικά με την αγορά παράδοσης δεμάτων, ενώ αξιοποιήθηκαν επίσης στοιχεία από προηγούμενες συνεδριάσεις της επιτροπής για την ταχυδρομική οδηγία προκειμένου να προαχθεί η συζήτηση σχετικά με την αγορά διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων σε συνέχεια της έκδοσης της Πράσινης Βίβλου του 2012.

2.2. Εμπειρογνωμοσύνη

Η FTI Consulting²⁸ διαπίστωσε βάσει στοιχείων ότι οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας διαθέτουν ισχύ στην αγορά διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων μικρών σποραδικών αποστολών. Η Copenhagen Economics²⁹ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι τιμές για τη διασυνοριακή παράδοση δεμάτων είναι συχνά τριπλάσιες έως πενταπλάσιες των τιμών για τις αντίστοιχες υπηρεσίες εσωτερικού. Το πανεπιστήμιο St Louis συνήγαγε ότι οι δημοσιευμένες τιμές διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας (τις οποίες καταβάλλουν οι ιδιώτες και οι μικρές επιχειρήσεις) είναι σχεδόν πενταπλάσιες των τιμών για τις αντίστοιχες υπηρεσίες εσωτερικού και ότι η διαφοροποίηση των διασυνοριακών τιμών δεν φαίνεται να επηρεάζεται στατιστικά από το κόστος εργασίας ή άλλες δαπάνες στη χώρα προορισμού³⁰.

Η ομάδα των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών του τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών (European Regulators Group for Postal Services – ERGP) εξέτασε μια σειρά ζητημάτων σχετικά με τη διασυνοριακή παράδοση δεμάτων, μεταξύ των οποίων τα αντίστοιχα νομικά καθεστώτα³¹, η φύση της αγοράς και η λειτουργία του ανταγωνισμού³² και η ανάλυση της αγοράς³³. Το 2015 ιδρύθηκε, παράλληλα με τον Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC), κοινή ομάδα εργασίας η οποία ανέλαβε να εξετάσει αν θα ήταν δυνατή η μεταφορά κανονιστικών στοιχείων από τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον τομέα της παράδοσης δεμάτων³⁴. Σε μελέτη που εκπόνησε το πανεπιστήμιο της Αμβέρσας επισημάνθηκε η έλλειψη δεδομένων σχετικά με την αγορά παράδοσης δεμάτων της ΕΕ³⁵.

²⁷ Βλέπε, για παράδειγμα, το Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 413 και τη μελέτη σχετικά με τους καταναλωτές της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

²⁸ FTI Consulting (2011).

²⁹ Copenhagen Economics (2013) «E-commerce and delivery» (Ηλεκτρονικό εμπόριο και παράδοση).

³⁰ Πανεπιστήμιο St Louis (2015).

³¹ ERGP (15) 28.

³² ERGP (14) 26.

³³ ERGP (13) 37.

³⁴ ERGP PL (15) 32.

³⁵ Πανεπιστήμιο Αμβέρσας, «Cross-border parcel logistics» (Υλικοτεχνική υποστήριξη στον τομέα της διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων), 2015.

2.3. Εκτίμηση των επιπτώσεων του προτεινόμενου κανονισμού

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής πραγματοποίησαν εκτίμηση επιπτώσεων των εναλλακτικών επιλογών πολιτικής, σύμφωνα με την πολιτική της Επιτροπής για τη «βελτίωση της νομοθεσίας».

Εξετάστηκαν πέντε ομάδες εναλλακτικών επιλογών πολιτικής. Η λήψη συμπληρωματικών μέτρων που θα συνεπάγονταν την ενοποίηση όγκων δεμάτων των μικρών εμπορών λιανικής απορρίφθηκε, διότι η δυνατότητα αυτή προβλέπεται να αναπτυχθεί για τους μικρότερους εμπόρους λιανικής πώλησης από την πλατφόρμα ενημέρωσης που λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος COSME. Η ρύθμιση των τιμών απορρίφθηκε ως εναλλακτική επιλογή, διότι ενέχει τον κίνδυνο να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού σε ένα σύνθετο περιβάλλον αγοράς, δεδομένης ιδίως της έλλειψης γνώσεων όσον αφορά το κανονιστικό πλαίσιο και την αγορά του συγκεκριμένου τομέα. Επιπλέον, υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των τομέων των τηλεπικοινωνιών και της παράδοσης δεμάτων, για παράδειγμα στις δομές κόστους, οι οποίες επιβεβαιώνονται στην κοινή έκθεση ERGP/BEREC. Απορρίφθηκε επίσης η διατήρηση του βασικού σεναρίου, διότι οι δράσεις που έχουν αναληφθεί μέχρι στιγμής δεν έχουν επιφέρει βελτιώσεις στην οικονομική προσιτότητα ή στην κανονιστική εποπτεία των υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων.

Προκρίθηκαν δύο ομάδες εναλλακτικών επιλογών, οι οποίες εστιάζονται στη διαφάνεια των τιμών και στην κανονιστική εποπτεία. Η ενίσχυση της διαφάνειας των τιμών που αποτελούν αντικείμενο μεμονωμένης διαπραγμάτευσης μεταξύ των ταχυδρομικών φορέων εκμετάλλευσης και των μεγαλύτερων ηλεκτρονικών εμπορών λιανικής³⁶ απορρίφθηκε, διότι οι μεγαλύτεροι αποστολείς μπορούν να επωφελούνται από εκπτώσεις και μειωμένες μέσω διαπραγμάτευσης τιμές. Απορρίφθηκε επίσης η επιβολή απαίτησης στους ηλεκτρονικούς εμπόρους λιανικής να δημοσιεύουν τις τιμές που καταβάλλουν στις επιχειρήσεις υπηρεσιών παράδοσης. Η επιβολή της υποχρέωσης σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης να κοινοποιούν εκ των προτέρων στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές οποιαδήποτε τροποποίηση των τιμών απορρίφθηκε λόγω της διοικητικής επιβάρυνσης και του πιθανού αποτρεπτικού της αποτελέσματος όσον αφορά τις επενδύσεις και την καινοτομία.

Στο πλαίσιο της εκτίμησης επιπτώσεων προτάθηκε μια δέσμη μέτρων για τη βελτίωση της διαφάνειας των τιμολογίων των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας και για την ενίσχυση της κανονιστικής εποπτείας όλων των φορέων παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων, συμπληρώνοντας τις ευρύτερες εργασίες για τη βελτίωση της ποιότητας και της προσβασιμότητας των υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης³⁷.

Οι προκριθείσες εναλλακτικές επιλογές δεν θα έχουν άμεσες ή έμμεσες αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις. Έμμεσα, η ενίσχυση του ηλεκτρονικού εμπορίου λόγω της βελτίωσης της οικονομικής προσιτότητας των τιμών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, καθώς και στην ευημερία των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά τους ευάλωτους χρήστες σε περιφερειακές περιοχές.

Δεν αναμένονται άμεσες επιπτώσεις στο περιβάλλον. Έμμεσα, η βελτίωση της αποδοτικότητας της αγοράς λόγω της ενίσχυσης της διαφάνειας των τιμών μπορεί να

³⁶ Η συγκεκριμένη εναλλακτική επιλογή απορρίφθηκε επίσης διότι θα συνεπαγόταν την απαίτηση δημοσίευσης εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, γεγονός που θα στερούσε από την ανταγωνιστική διαδικασία την αποτελεσματικότητά της.

³⁷ Τα έγγραφα της εκτίμησης επιπτώσεων είναι διαθέσιμα στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm

αντισταθμίσει τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (π.χ. αύξηση των εκπομπών καυσαερίων από τα οχήματα) με τις θετικές επιπτώσεις που θα αποφέρει (π.χ. συγκέντρωση μεταφερόμενου φορτίου). Δεν αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

3.1. Νομική βάση

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι σχετίζεται με την εσωτερική αγορά υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων και τη λειτουργία της.

3.2. Επικουρικότητα

Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο (οδηγία 97/67/EK) δεν εφαρμόζεται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η παροχή οικονομικά προσιτών υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση πέραν της παροχής καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας³⁸. Η διασυνοριακή παράδοση εμπεριέχει εξ ορισμού την παροχή υπηρεσιών παράδοσης σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη και, ως εκ τούτου, η εποπτεία της δεν μπορεί να ασκείται από εθνικές ρυθμιστικές αρχές που ενεργούν ανεξάρτητα μεταξύ τους και χωρίς πληροφορίες σχετικά με το κόστος παράδοσης σε άλλα κράτη μέλη, όπως, για παράδειγμα, οι καταληκτικές χρεώσεις που επιβάλλει ο φορέας εκμετάλλευσης του κράτους μέλους προορισμού στον φορέα εκμετάλλευσης του κράτους μέλους προέλευσης. Για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών του προβλήματος απαιτείται λήψη μέτρων σε επίπεδο Ένωσης. Εναπόκειται στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές να εκτιμήσουν κατά πόσον οι διασυνοριακές υπηρεσίες είναι οικονομικά προσιτές, λαμβανομένων υπόψη των όρων της αγοράς στο οικείο κράτος μέλος.

Επιπλέον, παρότι οι αποκλίσεις μεταξύ των εθνικών κανόνων που διέπουν την κανονιστική εποπτεία των επιχειρήσεων υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων δεν είναι, αυτές καθαυτές, ασυμβίβαστες με τις διατάξεις της οδηγίας 97/67/EK, δημιουργούν ανασφάλεια δικαίου και φραγμούς στην ενιαία αγορά των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Απαιτείται η λήψη μέτρων σε επίπεδο Ένωσης για τον καθορισμό ελάχιστων απαιτήσεων όσον αφορά την κανονιστική εποπτεία όλων των ταχυδρομικών φορέων εκμετάλλευσης σε ολόκληρη την Ένωση και, κατά συνέπεια, για την αποφυγή του κανονιστικού κατακερματισμού³⁹. Τηρείται η αρχή της επικουρικότητας, δεδομένου ότι η παρέμβαση της Ένωσης είναι αναγκαία για την εξάλειψη συγκεκριμένων φραγμών της εσωτερικής αγοράς.

3.3. Αναλογικότητα

Η δράση της Ένωσης που προτείνεται στον παρόντα κανονισμό δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων που έχουν καθοριστεί. Η αυτορρύθμιση από τις επιχειρήσεις υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων δεν έχει επιφέρει μεταβολές στην κανονιστική εποπτεία, τη διαφάνεια των τιμολογίων, ούτε απτές βελτιώσεις όσον αφορά την οικονομική προσιτότητα των υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων για τους μικρούς αποστολείς.

³⁸ Ακόμη και για τις υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων που εντάσσονται στο πλαίσιο της καθολικής υπηρεσίας, εκφράστηκαν ανησυχίες ότι οι εν λόγω υπηρεσίες δεν είναι οικονομικά προσιτές κατά την έννοια του άρθρου 12 της οδηγίας για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες.

³⁹ Για παράδειγμα, το ενδεχόμενο οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές να υιοθετούν διαφορετικές προσεγγίσεις οι οποίες επιβαρύνουν περισσότερο τους φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων, καθώς θα πρέπει να ανταποκρίνονται σε εξαιρετικά αποκλίνοντα αιτήματα παροχής δεδομένων σε κάθε κράτος μέλος στο οποίο δραστηριοποιούνται.

Τα μέτρα για τη βελτίωση της διαφάνειας των τιμολογίων είναι αναλογικά, διότι περιορίζονται και στοχεύουν πρωτίστως στα τμήματα της αγοράς για τα οποία υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία περιορισμένης επιλογής, η οποία συνεπάγεται, σε συνδυασμό με τα δομικά χαρακτηριστικά των αγορών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων (π.χ. υψηλές μη ανακτήσιμες δαπάνες, οικονομίες κλίμακας), υψηλές τιμές παροχής υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων για τους αποστολείς μικρών όγκων. Οι τιμές που αποτελούν αντικείμενο μεμονωμένης εμπορικής διαπραγμάτευσης και χρησιμοποιούνται κυρίως από τους μεγαλύτερους ηλεκτρονικούς εμπόρους λιανικής (και προσφέρονται επίσης από φορείς εκμετάλλευσης πέραν των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας) δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του μέτρου για τη διαφάνεια των τιμών, παρότι οι εκ των υστέρων έλεγχοι του ανταγωνισμού θα συνεχίσουν να καλύπτουν όλους τους φορείς εκμετάλλευσης και όλα τα τμήματα της αγοράς. Τα δέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης παροχής καθολικής υπηρεσίας, βάσει της οποίας τα τιμολόγια πρέπει να είναι οικονομικά προσιτά, κοστοστρεφή, διαφανή και να μην εισάγουν διακρίσεις, διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η άμεση σύγκριση των εν λόγω υπηρεσιών σε ολόκληρη την Ένωση και η επιβολή της εφαρμογής της οδηγίας 97/67/EK να μην αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (επιχειρήσεις υπηρεσιών παράδοσης που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους) οι οποίες είναι εγκατεστημένες μόνο σε ένα κράτος μέλος απαλλάσσονται από τη συγκεκριμένη διάταξη προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι διοικητικές επιβαρύνσεις για τις μικρότερες εταιρείες που δεν ασκούν διασυνοριακή δραστηριότητα. Για τις επιχειρήσεις οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του μέτρου, με τον παρόντα κανονισμό θα βελτιωθεί η ασφάλεια σχετικά με τις νομικές υποχρεώσεις και θα αποφευχθεί ο κατακερματισμός σε ολόκληρη την Ένωση.

3.4. Επιλογή του νομικού μέσου

Η Επιτροπή προτείνει την έκδοση κανονισμού, καθώς το μέσο αυτό εγγυάται την εξάλειψη των φραγμών της ενιαίας αγοράς συμπληρώνοντας το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες. Το εν λόγω μέσο περιλαμβάνει κυρίως ειδικές, άμεσα εφαρμοστέες υποχρεώσεις για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και για τους φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων· περιλαμβάνει επίσης έναν μηχανισμό ευρωπαϊκού επιπέδου για την εξασφάλιση της διαφάνειας και την εκτίμηση της οικονομικής προσιτότητας των τιμολογίων διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων. Επιπλέον, ο κανονισμός επιτρέπει την άμεση λήψη μέτρων και ελαχιστοποιεί για τα κράτη μέλη τις διοικητικές επιβαρύνσεις που συνδέονται με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, ενώ εμποδίζει παράλληλα τυχόν περαιτέρω κανονιστικό κατακερματισμό που θα μπορούσε να προκύψει από τη χρήση άλλων νομικών μέσων (όπως στην περίπτωση της οδηγίας).

3.5. Δομή της πρότασης και βασικά δικαιώματα και υποχρεώσεις

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής, ορισμοί (άρθρα 1 και 2)

Τα άρθρα 1 και 2 περιέχουν τις γενικές διατάξεις σχετικά με το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών ορισμών. Οι ορισμοί συμπληρώνουν τους ορισμούς που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 97/67/EK όσον αφορά τα δέματα και συνάδουν πλήρως με τους ορισμούς που παρέχονται στην οδηγία. Όπως ορίζεται στις σχετικές διατάξεις που έχει θεσπίσει η Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση (ΠΤΕ), η χρήση του όρου «καταληκτικές χρεώσεις» συμπεριλαμβάνει τόσο τα καταληκτικά τέλη (που εφαρμόζονται για αντικείμενα επιστολικού ταχυδρομείου⁴⁰) όσο και το χερσαίο αναλογούν

⁴⁰

⁴⁰Σύμβαση της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης (ΠΤΕ), άρθρο 29.

μερίδιο άφιξης (που εφαρμόζεται για τα δέματα⁴¹). Σύμφωνα με τη συναφή πρακτική των φορέων παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων και των κρατών μελών, τα δέματα που θεωρείται ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού είναι τα δέματα μέγιστου βάρους 31,5 κιλών. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στην εφοδιαστική· δεν εφαρμόζεται επίσης στις απλές μεταφορές, δηλαδή όταν η μεταφορά δεν πραγματοποιείται σε συνδυασμό με την περισυλλογή, τη διαλογή ή τη διανομή⁴². Επίσης σε απόλυτη συμφωνία με τις αντίστοιχες διατάξεις της οδηγίας 97/67/EK, και ιδίως του άρθρου 2 παράγραφοι 1 και 1α⁴³, δεν προβλέπεται καμία υποχρέωση για τη σωρευτική άσκηση όλων των δραστηριοτήτων του άρθρου 2 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β).

Παροχή πληροφοριών (άρθρο 3)

Στη διάταξη αυτή αποσαφηνίζεται ότι η παροχή πληροφοριών στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές εφαρμόζεται σε όλους τους φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων που απασχολούν περισσότερους από 50 εργαζομένους, καθώς και σε εκείνους που είναι εγκατεστημένοι σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη. Επιβάλλει στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές την υποχρέωση να παρακολουθούν την αγορά και να συγκεντρώνουν περιορισμένο σύνολο στατιστικών στοιχείων. Θα συμπεριληφθούν μόνον οι μεγαλύτεροι φορείς εκμετάλλευσης, επιπλέον των φορέων εκμετάλλευσης που είναι εγκατεστημένοι σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη και παρέχουν, συνεπώς, διασυννοριακές υπηρεσίες, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν στη διάθεσή τους τα βασικά στοιχεία σχετικά με το φάσμα των δεμάτων που χρησιμοποιούνται για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Η συγκεκριμένη διάταξη υποχρεώνει όλους τους φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων που απασχολούν περισσότερους από 50 εργαζομένους να υποβάλλουν σε ετήσια βάση περιορισμένο σύνολο πληροφοριών. Σκοπός είναι η ενοποίηση και η αποσαφήνιση των κατακερματισμένων επί του παρόντος κανονιστικών αρμοδιοτήτων, καθώς και η αξιοποίηση των υφιστάμενων βέλτιστων πρακτικών. Επιπλέον, οι εν λόγω συνεκτικές υποχρεώσεις είναι επίσης προς το συμφέρον των φορέων παροχής υπηρεσιών πανευρωπαϊκής παράδοσης δεμάτων, οι οποίοι λαμβάνουν επί του παρόντος διαφορετικά αιτήματα παροχής πληροφοριών από διαφορετικά κράτη μέλη. Παρότι οι βασικές απαιτήσεις παροχής πληροφοριών ορίζονται στο άρθρο 3, προβλέπεται ότι η μορφή, αυτή καθαυτή, θα θεσπιστεί μέσω εκτελεστικής πράξης. Ως προς αυτό, κρίνεται σκόπιμη η παροχή τεχνικών συμβουλών από την ERGP, ενώ η μορφή θα καθοριστεί από την Επιτροπή.

Διαφάνεια των τιμολογίων και των καταληκτικών χρεώσεων (άρθρο 4 και παράρτημα)

Στο άρθρο 4 παράγραφος 1 προβλέπεται, μόνο για τους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας, η στοχοθετημένη υποχρέωση να υποβάλλουν στην εθνική ρυθμιστική αρχή, σε ετήσια βάση (το αργότερο στις 31 Ιανουαρίου), τον δημόσιο κατάλογο τιμολογίων που ισχύουν την 1η Ιανουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους για συγκεκριμένη σειρά υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα. Τα 15 ταχυδρομικά αντικείμενα που παρέχουν οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας και περιλαμβάνονται στο παράρτημα είναι τα σημαντικότερα αντικείμενα και αυτά χρησιμοποιούνται περισσότερο τόσο για τους ιδιώτες πελάτες όσο και για τις μικρές επιχειρήσεις. Άλλοι φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης

⁴¹ Σύμβαση της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης (ΠΤΕ), άρθρα 35 και 36.

⁴² Βλέπε αιτιολογική σκέψη 17 της οδηγίας 2008/6/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2008, για την τροποποίηση της οδηγίας 97/67/EK, ΕΕ L 52 της 27.2.2009, σ. 5).

⁴³ Βλέπε προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Jääskinen στην υπόθεση C-148/10, *DHL International NV, πρώην Express Line NV, κατά Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie*, EU:C:2011:351, σκέψη 59.

δεμάτων δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτής της στοχοθετημένης διάταξης, δεδομένου επίσης του γεγονότος ότι επικεντρώνονται καταρχήν σε διαφορετικά τμήματα της αγοράς (κυρίως διεπιχειρησιακές υπηρεσίες και μεγαλύτεροι ηλεκτρονικοί έμποροι λιανικής). Παρότι ενδέχεται να μην παρέχονται όλα τα αντικείμενα που περιλαμβάνονται στα στοιχεία α) έως ιε) του παραρτήματος από όλους τους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας, στον κατάλογο παρατίθενται τα σημαντικότερα αντικείμενα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο παροχής υπηρεσιών επείγουσας παράδοσης, χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του εθνικού και διασυνοριακού ηλεκτρονικού εμπορίου και είναι καταρχήν διαθέσιμα σε όλους τους πολίτες της Ένωσης, ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκονται. Αυτή η ανά τακτά διαστήματα παροχή πληροφοριών τιμολόγησης στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε τακτική βάση εξασφαλίζει ένα αδιαμφισβήτητο σύνολο δεδομένων α) για τη δημοσίευση σε ειδικό προς τον σκοπό αυτό ιστότοπο που φιλοξενείται από την Επιτροπή και β) για την εκτίμηση της οικονομικής προσιτότητας των τιμολογίων βάσει του άρθρου 5.

Η εν λόγω υποχρέωση περιορίζεται στην κατάρτιση δημόσιου καταλόγου τιμολογίων και δεν περιλαμβάνει, συνεπώς, εκπτώσεις επί των τιμολογίων ή τιμολόγια που αποτελούν αντικείμενο μεμονωμένης διαπραγματεύσεως (τα οποία υπόκεινται σε εμπορικές εκτιμήσεις). Έως τις 30 Απριλίου κάθε ημερολογιακού έτους η Επιτροπή δημοσιεύει τα τιμολόγια σε ειδική προς τον σκοπό αυτό ενότητα του ιστότοπου EUROPA της Επιτροπής. Ο εν λόγω ιστότοπος δεν είναι εμπορικού χαρακτήρα και δεν έχει ως πρωταρχικό σκοπό την ανάρτηση δεδομένων από άλλους φορείς παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των φορέων παροχής υπηρεσιών επείγουσας παράδοσης. Ωστόσο, παρέχεται η δυνατότητα και σε άλλους φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης εκτός των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας να δημοσιεύσουν εθελοντικά στον ιστότοπο την τιμολόγηση των υπηρεσιών παράδοσης που παρέχουν, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω υπηρεσίες παράδοσης είναι συγκρίσιμες και υπόκεινται σε παράδοση κατ' οίκον ή στις εγκαταστάσεις του παραλήπτη, και εφόσον πληρούνται άλλα εφαρμοστέα κριτήρια (βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 14).

Περαιτέρω, δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφοι 3 και 4, οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας θα πρέπει να υποβάλλουν, σε ετήσια βάση, στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές –και ακολούθως στην Επιτροπή– τις οικείες καταληκτικές χρεώσεις (δηλαδή τα ποσά που καταβάλλει ο φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας προέλευσης στον φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας προορισμού για τα έξοδα μεταφοράς, διαλογής και διανομής των διασυνοριακών αντικειμένων στο κράτος μέλος προορισμού). Δεδομένου ότι τα εν λόγω δεδομένα είναι εμπορικά ευαίσθητου χαρακτήρα, δεν θα δημοσιεύονται και θα αποτελούν στοιχεία που παρέχονται μόνο για τον υπολογισμό της συνολικής τιμολόγησης. Ωστόσο, είναι εξαιρετικά σημαντικό οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές και η Επιτροπή να έχουν πρόσβαση στις καταληκτικές χρεώσεις και να τις γνωρίζουν, διότι παρέχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για την εκτίμηση της οικονομικής προσιτότητας βάσει του άρθρου 5. Η παροχή πληροφοριών τόσο σχετικά με την τιμολόγηση όσο και σχετικά με τις καταληκτικές χρεώσεις συνεπάγεται πολύ μικρή διοικητική επιβάρυνση για τους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας.

Εκτίμηση της οικονομικής προσιτότητας των τιμολογίων (άρθρο 5)

Το άρθρο 5 παράγραφος 1 επιβάλλει στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές την υποχρέωση να προβαίνουν σε εκτίμηση της οικονομικής προσιτότητας των τιμολογίων των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας, τα οποία λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 1, με βάση αντικειμενικά στοιχεία. Τα πλέον συνήθη και σημαντικά στοιχεία που απαιτούνται για την εν λόγω εκτίμηση παρατίθενται, ενδεικτικά, στα στοιχεία α) έως γ). Περιλαμβάνουν κοινά κριτήρια, όπως τα εγχώρια τιμολόγια των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας ή τον τόπο προέλευσης ή προορισμού ή το επίπεδο των καταληκτικών χρεώσεων. Ενδέχεται να συμπληρώνονται από άλλα κριτήρια ιδιαίτερης σημασίας για την αποσαφήνιση των συγκεκριμένων τιμολογίων, όπως τα έξοδα ειδικής μεταφοράς ή διεκπεραίωσης ή ο όγκος

των διμερών συναλλαγών μεταξύ των φορέων παροχής υπηρεσιών παράδοσης. Σε περίπτωση που η εθνική ρυθμιστική αρχή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα τιμολόγια διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων δεν είναι οικονομικά προσιτά, ζητεί από τον συγκεκριμένο φορέα παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων περαιτέρω πληροφορίες και/ή αιτιολόγηση. Οι προθεσμίες που ορίζονται είναι λειτουργικού χαρακτήρα και αποσκοπούν στην αποφυγή καθυστερήσεων όσον αφορά την παροχή πληροφοριών ή αιτιολόγησης (παράγραφοι 1, 3 και 4). Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4, η εκτίμηση, συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από την αιτιολόγηση, πρέπει να διαβιβάζεται τόσο στην Επιτροπή, όσο και στις υπόλοιπες εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Επιπλέον, η εκτίμηση θα πρέπει επίσης να διαβιβάζεται στις αρμόδιες αρχές στις οποίες έχει ανατεθεί η εφαρμογή του δικαίου περί ανταγωνισμού, και οι οποίες δεσμεύονται εξίσου από υποχρεώσεις τήρησης απορρήτου. Αυτή η ενισχυμένη διαφάνεια αναμένεται να ασκήσει σημαντικές πιέσεις για την τροποποίηση των σημαντικά υψηλότερων τιμολογίων, τα οποία θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν οικονομικά μη προσιτά ή ακόμη και απαγορευτικά. Η διαφάνεια σε ολόκληρη την Ένωση θα πρέπει να διασφαλίζεται μέσω του άρθρου 5 παράγραφος 4 που προβλέπει τη δημοσίευση εκ μέρους της Επιτροπής, στον ίδιο, ειδικό προς τον σκοπό αυτό ιστότοπο, της μη εμπιστευτικής έκδοσης των σχετικών εκτιμήσεων και αιτιολογήσεων, οι οποίες θα πρέπει να παρέχονται στην Επιτροπή από τις αρμόδιες εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Αναμένεται ότι η δημοσίευση αυτή θα παρέχει τη δυνατότητα σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των αρχών στις οποίες ανατίθεται η εφαρμογή του δικαίου περί προστασίας των καταναλωτών, να τηρούνται ενήμερα για το συγκεκριμένο ζήτημα σε τακτική βάση.

Οι κανονιστικές αρχές της οικονομικής προσιτότητας, της κοστοστρέφειας, της διαφάνειας και της μη εισαγωγής διακρίσεων που καθορίζονται στο άρθρο 12 της οδηγίας 97/67/EK εφαρμόζονται μόνο στα δέματα (και στις επιστολές) που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης παροχής καθολικής υπηρεσίας. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η τιμολόγηση για την παροχή καθολικής υπηρεσίας τηρεί τις εν λόγω αρχές. Ωστόσο, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές επικεντρώνονται περισσότερο στις εγχώριες αγορές και όχι στις διασυνοριακές αγορές, μεταξύ άλλων κατά τη διασφάλιση της οικονομικής προσιτότητας των υπηρεσιών στο πλαίσιο της καθολικής υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, το παρόν άρθρο επεκτείνει ρητώς την κανονιστική εποπτεία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών σε μια σειρά διασυνοριακών υπηρεσιών, οι οποίες παρέχονται από τον φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας και είναι σε μεγάλο βαθμό παρεμφερείς, αλλά όχι ισοδύναμες, με την υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας σε όλα τα κράτη μέλη.

Διαφανής και χωρίς διακρίσεις διασυνοριακή πρόσβαση (άρθρο 6)

Το άρθρο 6 αποτελεί σε μεγάλο βαθμό ενοποίηση των αρχών που αναλύονται στις λεγόμενες αποφάσεις REIMS (οι οποίες αφορούν τις πολυμερείς διασυνοριακές συμφωνίες σχετικά με τα καταληκτικά τέλη που έχουν θεσπίσει οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας για τις επιστολές/τα δέματα)⁴⁴, και είναι εμπνευσμένο από τα διαδικαστικά στοιχεία που καθορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 531/2012⁴⁵ για την πρόσβαση σε περιαγωγή χονδρικής. Εκτιμάται ότι θα παράσχει ασφάλεια δικαίου για τους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας –στους οποίους απευθύνεται η εν λόγω διάταξη– και για άλλους φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων που επιθυμούν ενδεχομένως να παρέχουν διασυνοριακές υπηρεσίες. Η εν λόγω διάταξη δεν αφορά γενικά ζητήματα πρόσβασης σε

⁴⁴ Απόφαση της Επιτροπής, της 23ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/C/38.170 – εκ νέου κοινοποίηση REIMS II) [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2003) 3892] (ΕΕ L 56 της 24.2.2004, σ. 76).

⁴⁵ ΕΕ L 172/10 της 30.6.2012.

μεταγενέστερα στάδια· τα ζητήματα αυτά υπόκεινται σε πιθανούς εθνικούς κανόνες και στο άρθρο 12 πέμπτη περίπτωση της οδηγίας 97/67/EK. Δεν καλύπτει επίσης ειδικά ζητήματα πρόσβασης που αφορούν ορισμένα στοιχεία της υποδομής, όπως στην περίπτωση του άρθρου 11α της οδηγίας 97/67/EK. Για λόγους ασφάλειας δικαίου και για την εφαρμογή των αρχών περί διαφάνειας και μη εισαγωγής διακρίσεων, είναι αναγκαία η χορήγηση στους ανταγωνιστές εναλλακτικούς ταχυδρομικούς φορείς εκμετάλλευσης ισότιμης πρόσβασης στις καταληκτικές χρεώσεις που επιβάλλονται στα συμβαλλόμενα μέρη (δηλαδή στους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας) της πολυμερούς συμφωνίας για τις καταληκτικές χρεώσεις. Με την επιφύλαξη της διενέργειας κατά περίπτωση αξιολόγησης, ενδέχεται να θεωρείται δικαιολογημένο, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι καταληκτικές χρεώσεις που επιβάλλονται σε τρίτους ταχυδρομικούς φορείς εκμετάλλευσης να υπερβαίνουν τις αντίστοιχες χρεώσεις που επιβάλλονται στους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας. Αυτό μπορεί να συμβαίνει σε περίπτωση που τα συμβαλλόμενα μέρη είναι σε θέση να αποδείξουν ότι το κόστος σύναψης, διαχείρισης και εφαρμογής της συμφωνίας, το επιπρόσθετο κόστος που συνεπάγεται η αποδοχή και διεκπεραίωση αντικειμένων από μη ορισθέντες ταχυδρομικούς φορείς εκμετάλλευσης και άλλες συναφείς δαπάνες δεν καλύπτονται από τις καταληκτικές χρεώσεις που καταβάλλει ο φορέας εκμετάλλευσης προέλευσης. Το σημείο στο οποίο χορηγείται καταρχήν πρόσβαση είναι το εσωτερικό ανταλλακτήριο γραφείο, το οποίο καθορίζεται από τον φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας. Είναι επίσης σημαντικό η διασυνοριακή πρόσβαση να περιλαμβάνει όλα τα συναφή στοιχεία συνδεδεμένου δικτύου, παρά την ευρεία διαφοροποίηση της πρόσβασης σε μεταγενέστερα στάδια, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των στοιχείων λογισμικού και πληροφοριών (παράγραφοι 2 και 3), διότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των υπό κατάρτιση συμφωνιών, όπως οι συμφωνίες διασύνδεσης Interconnect και τυχόν άλλες παρεμφερείς δυνητικές συμφωνίες που θα συναφθούν στο μέλλον.

Κυρώσεις (άρθρο 7)

Πρόκειται για τυποποιημένη διάταξη η οποία αποσκοπεί στην παροχή στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβιάσεων του δικαίου της ΕΕ.

Ρήτρα επανεξέτασης (άρθρο 8)

Στο άρθρο 8 προβλέπεται η υποχρέωση της Επιτροπής να προβαίνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα σε επανεξέταση του κανονισμού. Ειδικότερα, η παρούσα ρήτρα επανεξέτασης δεν αφορά μόνο τα ζητήματα που συνδέονται άμεσα με τον κανονισμό [στοιχεία α) έως γ)], αλλά και άλλα μέτρα για τη βελτίωση της διαθεσιμότητας, της προσβασιμότητας, της οικονομικής προσιτότητας της διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο του χάρτη πορείας του 2013 (μεταξύ των οποίων πρωτοβουλίες του κλάδου, τυποποίηση κ.λπ.) και συμπληρώνουν τον παρόντα κανονισμό.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Ο προτεινόμενος κανονισμός δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**σχετικά με τις υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η τιμολόγηση που εφαρμόζεται στους αποστολές μικρών όγκων διασυνοριακών δεμάτων και άλλων ταχυδρομικών αντικειμένων, και ιδίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στους ιδιώτες, εξακολουθεί να είναι σχετικά υψηλή. Αυτό έχει άμεσες αρνητικές συνέπειες στους χρήστες που επιθυμούν να λαμβάνουν υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων, ιδίως στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού εμπορίου.
- (2) Παρατηρούνται θεμελιώδεις αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις αρμοδιότητες που εκχωρούνται στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές στο πλαίσιο της παρακολούθησης της αγοράς και της κανονιστικής εποπτείας των φορέων παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων. Η κατάσταση αυτή επιβεβαιώνεται σε κοινή έκθεση³, η οποία εκπονήθηκε από την ομάδα των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών του τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και από τον Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες, οι οποίοι κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές χρειάζονται τις κατάλληλες ρυθμιστικές αρμοδιότητες ώστε να είναι σε θέση να παρεμβαίνουν και ότι οι εν λόγω αρμοδιότητες δεν φαίνεται να υπάρχουν σε όλα τα κράτη μέλη. Οι αποκλίσεις αυτές συνεπάγονται επιπλέον διοικητικές επιβαρύνσεις και κόστος συμμόρφωσης για τους φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων που δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο. Κατά συνέπεια, οι αποκλίσεις αυτές συνιστούν φραγμό στη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων και έχουν, κατ' επέκταση, άμεσες επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

¹ EE C της , σ. .

² EE C της , σ. .

³ BoR (15) 214/ERGP PL (15) 32.

- (3) Η αγορά των υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων παρουσιάζει πολυμορφία και είναι σύνθετου χαρακτήρα, καθώς οι διάφοροι φορείς παροχής υπηρεσιών προσφέρουν διαφορετικές υπηρεσίες και τιμές ανάλογα με το βάρος, τις διαστάσεις και τη μορφή των αντικειμένων που αποστέλλονται, καθώς και σε συνάρτηση με τον τόπο προορισμού, τα στοιχεία προστιθέμενης αξίας, όπως οι λύσεις ανιχνευσιμότητας, και τον αριθμό των αντικειμένων που αποστέλλονται. Η πολυμορφία αυτή δυσχεραίνει τη σύγκριση των υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων μεταξύ των διαφόρων φορέων παροχής των εν λόγω υπηρεσιών, τόσο από πλευράς ποιότητας όσο και από πλευράς τιμών. Επιπλέον, οι αποστολές μικρών όγκων, όπως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οι ιδιώτες, συχνά δεν γνωρίζουν ότι υπάρχουν διάφορες προσφερόμενες υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων.
- (4) Για τη βελτίωση της οικονομικής προσιτότητας των υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων, ιδίως για τους χρήστες σε απομακρυσμένες ή αραιοκατοικημένες περιοχές, κρίνεται αναγκαία η βελτίωση της διαφάνειας των δημόσιων καταλόγων τιμολόγησης για περιορισμένο αριθμό υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων που προσφέρονται από τους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας, τους οποίους χρησιμοποιούν κατά μείζονα λόγο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οι ιδιώτες. Η διαφάνεια των δημόσιων καταλόγων είναι επίσης αναγκαία για την αντιμετώπιση του ζητήματος της υψηλής τιμολόγησης των υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων και για τη μείωση, κατά περίπτωση, των αδικαιολόγητων αποκλίσεων τιμολόγησης μεταξύ των υπηρεσιών εγχώριας και διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων.
- (5) Στα περισσότερα κράτη μέλη δραστηριοποιούνται διάφοροι φορείς παροχής υπηρεσιών, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες εγχώριας παράδοσης δεμάτων, αλλά λίγοι μόνο από αυτούς παρέχουν ταυτόχρονα υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο, έχει θεμελιώδη σημασία να διασφαλιστεί, για λόγους διαφύλαξης και προώθησης του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και προστασίας των χρηστών, η διαφανής και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στις υπηρεσίες και τις υποδομές που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων.
- (6) Επί του παρόντος, οι ταχυδρομικές υπηρεσίες ρυθμίζονται από τις διατάξεις της οδηγίας 97/67/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴. Η εν λόγω οδηγία προβλέπει κοινούς κανόνες που διέπουν την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών και την παροχή καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας στην Ένωση. Επικεντρώνεται πρωτίστως, αλλά όχι αποκλειστικά, στις εθνικές καθολικές υπηρεσίες και δεν ασχολείται με την κανονιστική εποπτεία των φορέων παροχής υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων, τη διαφάνεια των τιμολογίων και των καταληκτικών χρεώσεων για ορισμένες υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων, την εκτίμηση της οικονομικής προσιτότητας των τιμολογίων για ορισμένες υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων και τη διαφανή και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε ορισμένες υπηρεσίες και/ή υποδομές διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων. Κατά συνέπεια, ο παρών κανονισμός συμπληρώνει, όσον αφορά τις υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων, τους κανόνες που καθορίζονται στην οδηγία 97/67/EK.

⁴ Οδηγία 97/67/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (ΕΕ L 1 της 21.1.1998, σ. 14 - 25).

- (7) Εκτιμάται ότι το 80 % των ταχυδρομικών αντικειμένων που αποστέλλονται επί του παρόντος στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού εμπορίου ζυγίζουν λιγότερο από δύο χιλιόγραμμα και διεκπεραιώνονται συχνά μέσω της ροής του επιστολικού ταχυδρομείου. Η υπαγωγή αυτών των ταχυδρομικών αντικειμένων στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, και κυρίως στις απαιτήσεις σχετικά με τη διαφάνεια των τιμολογίων και την εκτίμηση της οικονομικής τους προσιτότητας, είναι ιδιαίτερης σημασίας.
- (8) Για τον λόγο αυτό, είναι σημαντικό να παρασχεθεί σαφής ορισμός των υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων και να αποσαφηνιστούν τα ταχυδρομικά αντικείμενα που καλύπτονται από τον εν λόγω ορισμό. Αυτό αφορά ειδικότερα ταχυδρομικά αντικείμενα, διαφορετικά από τα αντικείμενα αλληλογραφίας, τα οποία, λόγω του βάρους τους, χρησιμοποιούνται συνήθως για την αποστολή προϊόντων και εμπορευμάτων. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει, σύμφωνα με την πάγια πρακτική, ταχυδρομικά αντικείμενα μέγιστου βάρους 31,5 κιλών, καθώς δεν είναι δυνατός ο χειρισμός βαρύτερων αντικειμένων από έναν υπάλληλο μεσαίων διαστάσεων χωρίς μηχανικά βοηθήματα. Σύμφωνα με την τρέχουσα πρακτική και τις διατάξεις της οδηγίας 97/67/EK, κάθε στάδιο της ταχυδρομικής αλυσίδας, δηλαδή η περισυλλογή, η διαλογή και η παράδοση, θα πρέπει να θεωρείται υπηρεσία παράδοσης δεμάτων. Η απλή μεταφορά που δεν πραγματοποιείται σε συνδυασμό με ένα από τα στάδια αυτά δεν θα πρέπει να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων, διότι στην προκειμένη περίπτωση μπορεί να υποτεθεί ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα αποτελεί τμήμα του τομέα των μεταφορών.
- (9) Οι καταληκτικές χρεώσεις βασίζονται σε πολυμερείς και διμερείς συμφωνίες μεταξύ των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας και διασφαλίζουν την αμοιβή του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας προορισμού για το κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας στον φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας προέλευσης. Το ύψος των καταληκτικών χρεώσεων θα πρέπει να ορίζεται κατά τέτοιον τρόπο ώστε να συμπεριλαμβάνει τόσο τα καταληκτικά τέλη, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 15 της οδηγίας 97/67/EK και εφαρμόζονται για τα αντικείμενα επιστολικού ταχυδρομείου, όσο και το χερσαίο αναλογούν μερίδιο άφιξης, το οποίο εφαρμόζεται για τα δέματα.
- (10) Είναι αναγκαίο οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές να γνωρίζουν τους φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων που δραστηριοποιούνται στην αγορά και να διαθέτουν σχετικές πληροφορίες για στατιστικούς σκοπούς. Για τον περιορισμό, ωστόσο, της διοικητικής επιβάρυνσης των μικρών φορέων παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων που δραστηριοποιούνται μόνο σε εθνική ή περιφερειακή αγορά, θα πρέπει να εφαρμόζεται σχετικό όριο με βάση τον αριθμό των προσώπων που εργάζονται για τον φορέα παροχής υπηρεσιών και συμμετέχουν στην παροχή υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων.
- (11) Ο προσδιορισμός του τόπου εγκατάστασης του φορέα παροχής πρέπει να γίνεται βάσει της νομολογίας του Δικαστηρίου. Αν υπάρχουν περισσότεροι του ενός τόποι εγκατάστασης του ίδιου φορέα, είναι σημαντικό να προσδιοριστεί από ποιον τόπο εγκατάστασης παρέχεται η εν λόγω υπηρεσία.
- (12) Κατά την παροχή πληροφοριών στην εθνική ρυθμιστική αρχή, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι οι φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων ενδέχεται να έχουν ήδη διαβιβάσει ορισμένες πληροφορίες στην ίδια εθνική ρυθμιστική αρχή. Οι υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων είναι σημαντικές για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τους ιδιώτες, οι οποίοι θα πρέπει να μπορούν να προβαίνουν εύκολα σε σύγκριση των διαφόρων φορέων παροχής υπηρεσιών. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να οριστούν

σαφώς οι υπηρεσίες για τις οποίες θα πρέπει να παρέχεται η σχετική τιμολόγηση από τους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας. Η τιμολόγηση αυτή θα πρέπει να δημοσιεύεται από την Επιτροπή σε ειδικό προς τον σκοπό αυτό ιστότοπο και θα πρέπει να διαμορφώνει, σε συνδυασμό με την εμπιστευτική τακτική διαβίβαση των υποκείμενων καταληκτικών χρεώσεων, τη βάση για την εκτίμηση από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές της οικονομικής προσιτότητας των τιμολογίων παροχής υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων πέραν των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας δύνανται να υποβάλλουν στις οικείες εθνικές ρυθμιστικές αρχές, σε εθελοντική βάση, και σε συγκρίσιμη μορφή, την τιμολόγηση των ίδιων αντικειμένων, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω αντικείμενα παραδίδονται είτε κατ' οίκον είτε στις εγκαταστάσεις του παραλήπτη.

- (13) Λόγω του μικρού μεγέθους και των διαστάσεών τους, ορισμένα ταχυδρομικά αντικείμενα δεν θα πρέπει να υπόκεινται στις υποχρεώσεις που προβλέπονται σχετικά με τη διαφάνεια των τιμολογίων. Ως εκ τούτου, το πλάτος των ταχυδρομικών αντικειμένων που υπόκεινται στις υποχρεώσεις αυτές θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 20 mm.
- (14) Κατά τη διενέργεια της ετήσιας εκτίμησης της οικονομικής προσιτότητας των τιμολογίων, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια, όπως τα εγχώρια τιμολόγια των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας προέλευσης και των φορέων παροχής καθολικής υπηρεσίας προορισμού, καθώς και το ύψος των καταληκτικών χρεώσεων. Τα εν λόγω κοινά κριτήρια ενδέχεται να συμπληρώνονται από άλλα κριτήρια ιδιαίτερης σημασίας για την αποσαφήνιση των συγκεκριμένων τιμολογίων, όπως το κόστος ειδικής μεταφοράς ή διεκπεραίωσης και ο όγκος των διμερών συναλλαγών μεταξύ των διαφόρων φορέων παροχής υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων.
- (15) Τα ενιαία τιμολόγια για τις διασυνοριακές παραδόσεις σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη μπορεί να είναι σημαντικά για την προστασία της περιφερειακής και κοινωνικής συνοχής. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο προσφέρει νέες ευκαιρίες όσον αφορά τη συμμετοχή αραιοκατοικημένων περιοχών στην οικονομική ζωή της χώρας. Κατά συνέπεια, είναι απαραίτητο να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τυχόν ενιαία τιμολόγια κατά την εκτίμηση της οικονομικής προσιτότητας των υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων.
- (16) Οι σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των εγχωρίων και των διασυνοριακών τιμολογίων για την παροχή υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων θα πρέπει να αιτιολογούνται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, όπως το επιπρόσθετο κόστος μεταφοράς και η εξασφάλιση εύλογου περιθωρίου κέρδους. Οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας που παρέχουν υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων θα πρέπει να υποχρεούνται να υποβάλλουν αμελλητί σχετική αιτιολόγηση.
- (17) Για την εξασφάλιση διαφάνειας σε ολόκληρη την Ένωση, η ανάλυση κάθε εθνικής ρυθμιστικής αρχής θα πρέπει να διαβιβάζεται στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές των άλλων κρατών μελών και στην Επιτροπή. Η τήρηση του απορρήτου πρέπει να διασφαλίζεται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και από την Επιτροπή. Η Επιτροπή δύναται επίσης να ζητεί από την ομάδα των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών του τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών την υποβολή ανάλυσης σε ενωσιακό επίπεδο βάσει των εθνικών υποβαλλόμενων στοιχείων.
- (18) Οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας που παρέχουν υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων μπορούν να συνάπτουν πολυμερείς και διμερείς συμφωνίες σχετικά με τις καταληκτικές χρεώσεις και δύνανται να καταρτίζουν άλλα προγράμματα για τη

διευκόλυνση της δυνατότητας διασύνδεσης των οικείων δικτύων παράδοσης. Για λόγους μη εισαγωγής διακρίσεων, χορηγείται στους ανταγωνιστές φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων ισότιμη πρόσβαση στις καταληκτικές χρεώσεις που εφαρμόζονται μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών στο πλαίσιο πολυμερών συμφωνιών. Ενδέχεται να θεωρείται δικαιολογημένο, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι καταληκτικές χρεώσεις που επιβάλλονται σε τρίτους ταχυδρομικούς φορείς εκμετάλλευσης να υπερβαίνουν τις αντίστοιχες χρεώσεις που επιβάλλονται στους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας που είναι συμβαλλόμενα μέρη στις εν λόγω συμφωνίες. Αυτό μπορεί να συμβαίνει σε περίπτωση που τα συμβαλλόμενα μέρη μιας πολυμερούς συμφωνίας είναι σε θέση να αποδείξουν ότι το κόστος σύναψης, διαχείρισης και εφαρμογής της συμφωνίας, το επιπρόσθετο κόστος που συνεπάγεται η αποδοχή και διεκπεραίωση αντικειμένων από μη ορισθέντες φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων και άλλες συναφείς δαπάνες δεν καλύπτονται από τις καταληκτικές χρεώσεις που πρέπει να καταβάλλει ο τρίτος φορέας παροχής υπηρεσιών του κράτους μέλους προέλευσης.

- (19) Στην πράξη, και για λειτουργικούς λόγους, το σημείο στο οποίο θα πρέπει να χορηγείται πρόσβαση είναι το εσωτερικό ανταλλακτήριο γραφείο, το οποίο είναι ένα γραφείο ή μια εγκατάσταση που καθορίζεται από τους φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας στο κράτος μέλος προορισμού για τη διεκπεραίωση άλλων ταχυδρομικών αντικειμένων πέραν των αντικειμένων αλληλογραφίας.
- (20) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα για την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και, στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλουν αποτελεσματικές οικονομικές ή διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των εν λόγω διατάξεων.
- (21) Δεδομένου ότι οι αγορές υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων μεταβάλλονται με ταχείς ρυθμούς, η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάζει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού και να υποβάλλει ανά τακτά χρονικά διαστήματα σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η έκθεση αυτή θα πρέπει να συνοδεύεται ενδεχομένως από προτάσεις επανεξέτασης προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
- (22) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την εφαρμογή της υποχρέωσης των φορέων παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων να υποβάλλουν πληροφορίες στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για τον προσδιορισμό της μορφής υπό την οποία θα υποβάλλονται οι εν λόγω πληροφορίες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011⁵ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- (23) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ειδικότερα από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές.

⁵

Κανονισμός (ΕΕ) 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13 - 18).

- (24) Η οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶ και ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷ εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.
- (25) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, ήτοι η θέσπιση των κανονιστικών αρχών και των κανόνων που απαιτούνται για τη βελτίωση της κανονιστικής εποπτείας, η βελτίωση της διαφάνειας των τιμών και ο καθορισμός ορισμένων αρχών σχετικά με τις υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων που θα πρέπει να στηρίζουν τον ανταγωνισμό, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν, συνεπώς, λόγω της κλίμακας και των επιπτώσεών τους, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να θεσπίζει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του στόχου αυτού.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Αντικείμενο και ορισμοί

Άρθρο 1 *Αντικείμενο*

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει ειδικούς κανόνες, επιπλέον των κανόνων που καθορίζονται στην οδηγία 97/67/ΕΚ, σχετικά με:

- (α) την κανονιστική εποπτεία των υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων·
- (β) τη διαφάνεια των τιμολογίων και των καταληκτικών χρεώσεων για ορισμένες υπηρεσίες διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων και την εκτίμηση της οικονομικής προσιτότητας ορισμένων διασυνοριακών τιμολογίων·
- (γ) τη διαφανή και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε ορισμένες υπηρεσίες και/ή υποδομές διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων.

Άρθρο 2 *Ορισμοί*

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 της οδηγίας 97/67/ΕΚ.

⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου. (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 0089 – 0131).

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων). (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1 - 88).

2. Πέραν των ορισμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ισχύουν και οι ακόλουθοι ορισμοί:
- (a) «υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων»: οι υπηρεσίες που συνίστανται στην περισυλλογή, τη διαλογή, τη μεταφορά ή τη διανομή άλλων ταχυδρομικών αντικειμένων πέραν των αντικειμένων αλληλογραφίας· οι απλές μεταφορές δεν θεωρούνται υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων· η παράδοση ταχυδρομικών αντικειμένων αυτού του είδους των οποίων το βάρος υπερβαίνει τα 31,5 κιλά δεν θεωρείται υπηρεσία παράδοσης δεμάτων·
 - (b) «φορέας παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων»: επιχείρηση που παρέχει μία ή περισσότερες υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων·
 - (c) «καταληκτικές χρεώσεις»: το ποσό που καταβάλλει ο φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας του τόπου προέλευσης στον φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας του τόπου προορισμού για το κόστος της παροχής υπηρεσιών διασυννοριακής παράδοσης δεμάτων στο κράτος μέλος προορισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Κανονιστική εποπτεία

Άρθρο 3

Παροχή πληροφοριών

1. Όλοι οι φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων υποβάλλουν στην εθνική ρυθμιστική αρχή του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένοι τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - (a) την επωνυμία του φορέα παροχής υπηρεσιών, το νομικό καθεστώς και τη νομική μορφή του, τον αριθμό καταχώρισής του στο εμπορικό ή άλλο παρεμφερές μητρώο, τον αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ, τη διεύθυνση της έδρας και τα στοιχεία του αρμοδίου επικοινωνίας·
 - (b) τη φύση των υπηρεσιών που προσφέρει ο φορέας παροχής υπηρεσιών·
 - (c) τους γενικούς όρους πώλησης του φορέα παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης αναλυτικής περιγραφής της διαδικασίας διεκπεραίωσης καταγγελιών.
2. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής σχετικά με τις πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, οι φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων ενημερώνουν την εθνική ρυθμιστική αρχή για την εν λόγω αλλαγή εντός προθεσμίας 30 ημερών.
3. Έως τις 31 Μαρτίου κάθε ημερολογιακού έτους, όλοι οι φορείς παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων υποβάλλουν στην εθνική ρυθμιστική αρχή του κράτους μέλους εγκατάστασης τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - (a) τον ετήσιο κύκλο εργασιών όσον αφορά τις υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων για το προηγούμενο ημερολογιακό έτος στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο φορέας παροχής, με ανάλυση των υπηρεσιών παράδοσης

δεμάτων βάσει κατηγοριών εγχώριων, εισερχόμενων και εξερχόμενων διασυνοριακών ταχυδρομικών αντικειμένων·

- (b) τον αριθμό των υπαλλήλων που εργάζονταν στον φορέα παροχής υπηρεσιών και συμμετείχαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος στις υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων στο κράτος μέλος που είναι εγκατεστημένος ο φορέας παροχής·
 - (c) τον αριθμό των ταχυδρομικών αντικειμένων πέραν των ταχυδρομικών αντικειμένων αλληλογραφίας μέγιστου βάρους 31,5 κιλών που διεκπεραιώθηκαν στο κράτος μέλος που είναι εγκατεστημένος ο φορέας παροχής κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, με ανάλυση των υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων βάσει κατηγοριών εγχώριων, εισερχόμενων και εξερχόμενων διασυνοριακών ταχυδρομικών αντικειμένων.
- 4. Η Επιτροπή προσδιορίζει, μέσω εκτελεστικής πράξης, τη μορφή υπό την οποία πρέπει να υποβάλλονται οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 9.
 - 5. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να επιβάλλουν απαιτήσεις παροχής πληροφοριών επιπλέον εκείνων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, εφόσον κρίνονται αναγκαίες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό.
 - 6. Φορέας παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων ο οποίος απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους δεν υπόκειται στις υποχρεώσεις των παραγράφων 1 και 2, εκτός εάν ο εν λόγω φορέας παροχής είναι εγκατεστημένος σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη.

Άρθρο 4

Διαφάνεια των τιμολογίων και των καταληκτικών τελών

- 1. Οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας που παρέχουν υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων υποβάλλουν στην εθνική ρυθμιστική αρχή του κράτους μέλους εγκατάστασής τους τον δημόσιο κατάλογο των τιμολογίων που ισχύουν την 1η Ιανουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους για την παράδοση των ταχυδρομικών αντικειμένων τα οποία εμπίπτουν στις κατηγορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα. Οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται το αργότερο έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους.
- 2. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποβάλλουν αμελλητί στην Επιτροπή, και το αργότερο έως τις 28 Φεβρουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους, τους δημόσιους καταλόγους των τιμολογίων που λαμβάνουν σύμφωνα με την παράγραφο 1. Η Επιτροπή δημοσιεύει τους καταλόγους αυτούς σε ειδικό προς τον σκοπό αυτό ιστότοπο το αργότερο έως τις 30 Απριλίου κάθε ημερολογιακού έτους.
- 3. Οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας που παρέχουν υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων διαβιβάζουν στην εθνική ρυθμιστική αρχή τις καταληκτικές χρεώσεις που ισχύουν την 1η Ιανουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους για τα ταχυδρομικά αντικείμενα που αποστέλλονται από άλλα κράτη μέλη. Οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται το αργότερο έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους.

4. Το αργότερο έως τις 28 Φεβρουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποβάλλουν στην Επιτροπή και στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές του κράτους μέλους προέλευσης τις καταληκτικές χρεώσεις που λαμβάνουν σύμφωνα με την παράγραφο 3.

Άρθρο 5

Εκτίμηση της οικονομικής προσιτότητας των τιμολογίων

1. Η εθνική ρυθμιστική αρχή διενεργεί εκτίμηση της οικονομικής προσιτότητας των διασυνοριακών τιμολογίων τα οποία περιλαμβάνονται στους δημόσιους καταλόγους που λαμβάνει σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 εντός 3 μηνών από την ημερομηνία παραλαβής των εν λόγω πληροφοριών. Κατά την εκτίμηση αυτή λαμβάνονται υπόψη ιδίως τα ακόλουθα στοιχεία:
 - (a) τα εγχώρια τιμολόγια των συγκρίσιμων υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων στο κράτος μέλος προέλευσης και στο κράτος μέλος προορισμού·
 - (b) οι καταληκτικές χρεώσεις που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3·
 - (c) την εφαρμογή ενιαίου τιμολογίου σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη.
2. Εάν η εθνική ρυθμιστική αρχή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα διασυνοριακά τιμολόγια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν είναι οικονομικά προσιτά, ζητεί από τον φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας να παράσχει περαιτέρω αναγκαίες πληροφορίες και/ή αιτιολόγηση όσον αφορά το ύψος των εν λόγω τιμολογίων.
3. Ο φορέας παροχής καθολικής υπηρεσίας διαβιβάζει στην εθνική ρυθμιστική αρχή τις πληροφορίες και/ή την αιτιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος.
4. Η εθνική ρυθμιστική αρχή υποβάλλει την εκτίμησή της, συμπεριλαμβανομένων ενδεχομένως των πληροφοριών και/ή της αιτιολόγησης που παρέχεται σύμφωνα με την παράγραφο 3, στην Επιτροπή, στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές των άλλων κρατών μελών και στις εθνικές αρχές του κράτους μέλους της υποβάλλουσας την εκτίμηση εθνικής ρυθμιστικής αρχής στις οποίες έχει ανατεθεί η εφαρμογή του δικαίου περί ανταγωνισμού. Στην Επιτροπή υποβάλλεται επίσης μη εμπιστευτική έκδοση της συγκεκριμένης εκτίμησης. Οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου κάθε ημερολογιακού έτους.
5. Η Επιτροπή δημοσιεύει τη μη εμπιστευτική έκδοση της εκτίμησης που υποβάλλουν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σύμφωνα με την παράγραφο 4 στον ειδικό προς τον σκοπό αυτό ιστότοπο το αργότερο έως τις 30 Απριλίου κάθε ημερολογιακού έτους.

Άρθρο 6

Διαφανής και χωρίς διακρίσεις διασυνοριακή πρόσβαση

1. Σε κάθε περίπτωση που οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας που παρέχουν υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων συνάπτουν πολυμερείς συμφωνίες σχετικά με τις καταληκτικές χρεώσεις, οφείλουν να ανταποκρίνονται σε όλα τα εύλογα αιτήματα χορήγησης πρόσβασης σε όλα τα στοιχεία δικτύου και τις συνδεδεμένες διευκολύνσεις, καθώς και στις συναφείς υπηρεσίες και στα συστήματα πληροφοριών που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων.

2. Το σημείο στο οποίο θα πρέπει να χορηγείται πρόσβαση είναι το εσωτερικό ανταλλακτήριο γραφείο στο κράτος μέλος προορισμού.
3. Οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δημοσιεύουν προσφορά αναφοράς. Η εν λόγω προσφορά αναφοράς περιέχει όλους τους συναφείς όρους και προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων και οι τιμές.
4. Η προσφορά αναφοράς περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την πρόσβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, συμπεριλαμβανομένων τυχόν προϋποθέσεων περιορισμού της πρόσβασης σε υπηρεσίες και/ή της χρήσης των υπηρεσιών αυτών, εφόσον οι εν λόγω προϋποθέσεις επιτρέπονται από τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης.
5. Πριν από τη δημοσίευσή της, η προσφορά αναφοράς εγκρίνεται από την εθνική ρυθμιστική αρχή. Η εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, να επιβάλει τροποποιήσεις στην προσφορά αναφοράς προκειμένου να τεθούν σε ισχύ οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.
6. Οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθιστούν διαθέσιμη, κατόπιν αιτήματος, και βάσει της προσφοράς αναφοράς, μεμονωμένη προσφορά σε φορέα παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων ο οποίος ζητεί πρόσβαση κατά την έννοια της εν λόγω παραγράφου το αργότερο έναν μήνα μετά την παραλαβή του αιτήματος. Οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας που λαμβάνουν αίτημα πρόσβασης και οι φορείς που ζητούν πρόσβαση διαπραγματεύονται καλή τη πίστει.
7. Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η επίτευξη συμφωνίας βάσει της μεμονωμένης προσφοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 6, ο φορέας παροχής υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων που ζητεί πρόσβαση δύναται να υποβάλει στην εθνική ρυθμιστική αρχή τη μεμονωμένη προσφορά που έλαβε από τον φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο, η εθνική ρυθμιστική αρχή τροποποιεί τη μεμονωμένη προσφορά προκειμένου να τεθούν σε ισχύ οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.
8. Η πρόσβαση χορηγείται σε λειτουργικό επίπεδο εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες από την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Εφαρμογή, επανεξέταση και έναρξη ισχύος

Άρθρο 7 *Κυρώσεις*

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν κάθε απαραίτητο μέτρο για να διασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις εν λόγω διατάξεις στην Επιτροπή το αργότερο έως τη(ν) XX και την ενημερώνουν αμελλητί για κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση που τις επηρεάζει.

Άρθρο 8
Επανεξέταση

Το αργότερο έως την(τις) XX/XX/2019, και εν συνεχεία ανά τετραετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η οποία συνοδεύεται, εφόσον ενδείκνυται, από πρόταση επανεξέτασής του.

Η Επιτροπή αξιολογεί τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- (a) κατά πόσον έχει βελτιωθεί η οικονομική προσιτότητα των υπηρεσιών διασυνοριακής παράδοσης δεμάτων, μεταξύ άλλων για τους χρήστες που βρίσκονται σε απομακρυσμένες ή αραιοκατοικημένες περιοχές·
- (b) τον βαθμό στον οποίο οι φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας που παρέχουν υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων έχουν χορηγήσει διαφανή και χωρίς διακρίσεις διασυνοριακή πρόσβαση χονδρικής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6·
- (c) τον βαθμό στον οποίο οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού·
- (d) την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σχετικά με άλλες πρωτοβουλίες για την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων.

Άρθρο 9
Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή για την ταχυδρομική οδηγία, η οποία συγκροτήθηκε δυνάμει του άρθρου 21 της οδηγίας 97/67/EK. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 10
Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος